

แพรวสำนักพิมพ์

ภาพวาดของกะทิ

ฉบับครบรอบ 20 ปี

งามพรรณ เวชชาชีวะ

เขียน

วลัยกร สมรรถ

วาดภาพประกอบ

ก า ร อ่ า น คื อ ร า ก รุ า น ที่ ส ำ ค ัญ

ครั้งหนึ่งแม่บอกว่าคนเราก็ไม่ต่างจากตัวละครในหนังสือ ที่ต้องเผชิญกับเรื่องราวต่างๆในชีวิต และเมื่อผ่านพ้นมาได้ก็就会有ความลุ่มลึกในเนื้ออารมณ์ เป็นคนเต็มคนมากขึ้น และมองทุกอย่างเปลี่ยนไป แม่ขอใช้ “คำใหญ่” กับกะทิ ฟังดูดี แม่บางทีจะเข้าใจยาก แต่ ณ นาทีนี้กะทิรู้สึกจริงๆว่าตัวเอง “โต” ขึ้น

- งามพรรณ เวชชาชีวะ

คำนิยม

ก่อนจะพูดถึง *ความสุขของกะทิ* ขอพูดถึงคุณงามพวรรณ ผู้ประพันธ์ โดยยกบทกลอนสั้น ของเอมิลี ดิกคินสัน ที่จบด้วยคำว่า

“To be a flower, is profound responsibility—”

ในกลอนบทนี้บรรยายถึงดอกไม้ดอกหนึ่ง กว่าที่จะได้เบ่งบาน ต้องเป็นดอกไม้ตูม ต้องระวังหนอน ระวังแมลง คอยรับแสงแดด รับสายน้ำ รับผิดชอบต่อทุกอย่าง กว่าที่ดอกไม้ดอกหนึ่งจะบานนั้น ยากมาก นักเขียนคนหนึ่งก็เช่นกัน กว่าสร้าง *ความสุขของกะทิ* ได้ คุณงามพวรรณเป็นนักแปลมาก่อน การแปลเป็นการสั่งสมความรู้ ประสบการณ์ที่ดีที่สุดสำหรับการเขียนหนังสือ เพราะได้รับรู้ถึงวิธีการเขียน วิธีการนำเสนอของนักเขียนทั่วโลก ทำให้การเขียนของเราเป็นสากลมากขึ้น ทำให้กะทิเติบโต เกิดขึ้นมาโดยมีลักษณะเป็นสากลอยู่ในตัว ทำให้เป็นที่ยอมรับทั่วโลกได้

ในส่วนของภาษา อยากจะเต็มใจให้ว่าคุณงามพวรรณ เพราะพวรรณทำได้เก่ง ใช้ภาษาได้ยอดเยี่ยมมาก ทำให้คิดถึงกลอนของคุณสุจิตต์ วงษ์เทศ ซึ่งคุณวานิชชอบยกมาอธิบายถึงความสำคัญ ของกลอนบรรทัดสุดท้าย

ในกลอนเขียนว่า

“เมื่อรักกันไม่ได้ก็ไม่รัก

ไม่รักกฎก็จะไม่รักใคร

ไม่เห็นจักรเกรงการสถานไหน

เอื่อน้ำตาถูกไหลทำไมฤา”

แสดงให้เห็นว่าคนเขียนเชี่ยวชาญภาษาดีมาก ตอนจบบอกได้ครบว่าเขาเป็นยังไงอยู่ ซึ่งเป็นวิธีเขียนที่สำคัญของ *ความสุขของกะทิ* ทุกๆ การจบของแต่ละบทจะมีประโยคสุดท้าย ซึ่งเป็นประโยคเด็ดที่ทำให้คนอยากอ่านต่อ เป็นการบรรยายความรู้สึกของกะทิในหัวนั้นไว้อย่างชัดเจน เป็นกลวิธีการเขียนที่ยากที่เราจะสรุปอะไรแบบนี้ได้

กลวิธีเล่าเรื่องของคุณงามพรรณนำเสนอไว้อย่างแยบยลมาก ตั้งแต่ที่แม่ของกะทิอธิษฐานตั้งแต่ท้องเลยว่าขอให้ลูกเป็นเด็กที่รักความสุข อยากที่จะมีความสุข เพราะฉะนั้นจึงเริ่มตั้งแต่แรงอธิษฐานแล้วกะทิก็รับสิ่งนั้นมาจริงๆ กะทิมองโลกในแง่ที่ดีเสมอ มีบทหนึ่งที่กะทิไปเล่นกับเพื่อน แล้วเพื่อนวาดรูปนำเกลียดมาก วาดความขมขื่นของชีวิตลงไป กะทิบอกกับเพื่อนว่ากะทิจะไม่ทำอย่างนั้นเลย ถ้ากะทิมีดินสอในมือ จะวาดรูปแม่ใส่ชุดสีชมพูหวานสวย เพราะกะทิบอกกับตัวเองว่าในใจของกะทิไม่มีเมฆหมอกเลย เป็นดวงใจ ซึ่งใส กระแจ่ม และสว่าง

คนไทยทั่วไปไม่เปิดโอกาสการเลือกให้กับลูกหลาน แต่ตาของกะทิเปิดโอกาสให้หลานอายุเก้าขวบได้เลือกว่าจะไปเจอแม่ไหม ต่อจากนั้นเราจะเห็นว่า ชีวิตของกะทิเป็นชีวิต *เลือกเอง* คือกะทิเลือก ไม่ใช่ว่าโชคชะตาฟ้ากำหนด กะทิยังเลือกอนาคตของตัวเองว่าอยากเจอพ่อไหม ซึ่งแม่ก็ *ให้เลือกเอง* อีกเหมือนกัน ให้ออกาสลูกกว่า ถ้าอยากเจอพอก็ส่งจดหมายที่แม่เขียนไว้ให้ไปถึงพ่อ แล้วถ้าเขาอยากเจอลูกก็จะติดต่อกลับมาในเจ็ดวันห้าวัน ถ้าเขาไม่อยากเจอก็แล้วกันไป

ไม่ว่ากะทิตัดสินใจอย่างไร ก็มีตา มียาย มีคนรอบข้าง ซึ่งพร้อมที่จะพากะทิก้าวต่อไปในชีวิต

ขอแสดงความยินดีที่วันนี้ *ความสุขของกะทิ* เดินทางมาถึง ณ จุดนี้ค่ะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทอรั้ง จรุงกิจอนันต์

คำนำสำนักพิมพ์

นับตั้งแต่ *ความสุขของกะทิ* ถูกตีพิมพ์ครั้งแรก สังคมไทยผ่านพ้นความเปลี่ยนแปลงมานับไม่ถ้วน ตั้งแต่รัฐประหาร วิกฤตเศรษฐกิจ วิกฤตน้ำท่วม ความวุ่นวายทางการเมือง และแน่นอนว่าสิ่งสำคัญที่สุดที่แปรเปลี่ยนไปคือ ความคิดของคนในสังคม – ไม่ว่ามนุษย์จะถูกกลืนรอนเพียงไร ความคิดของเราก็ไม่อาจถูกแซ่แข่งตลอดไปได้

แต่สิ่งที่น่าสนใจคือ *ความสุขของกะทิ* ไม่เคยแปรผันท่ามกลางช่วงเวลาแห่งความไม่แน่นอนนี้ ผลงานชิ้นนี้ถูกหยิบมาอ่านอย่างล้นหลามเช่นเดิมเสมอ ไม่ว่ายุคสมัยจะหมุนวนไปเพียงใด กะทิก็ยังคงเป็นตัวบทที่รอให้นักอ่านเข้ามาท่องเข้าไปในจักรวาลของกะทิแจกเช่นวันแรกที่ถูกตีพิมพ์

สิ่งที่เปลี่ยนไป จึงไม่ใช่กะทิ แต่เป็นความคิดเห็นที่คนมีต่อกะทิต่างหาก นักอ่านในปัจจุบันมีมุมมองใหม่ๆ ต่อกะทิเสมอ ซึ่งมุมมองเหล่านี้ต่างเป็นสิ่งแปลกใหม่ชวนคิดที่ช่วยสะท้อนชีวิตของนักอ่านและสังคมไทย ยิ่งตอกย้ำความโดดเด่นที่ว่า *ความสุขของกะทิ* ถูกพูดถึงได้ในทุกยุคทุกสมัย แม้บริบทสังคมจะเปลี่ยนไปก็ตาม กะทิจึงเป็นมหุดมหายล้ำค่าให้นักอ่านยึดโยงท่ามกลางสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ความสุขของกะทิ จะไม่เปลี่ยนแปลง แต่เพราะเป็นเช่นนั้น กะทิจึงจะคงอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดไป

จากผู้เขียน

ความสุขของกะทิ จัดพิมพ์ครั้งแรกโดยสำนักพิมพ์แพรวเยาวชน เมื่อ พ.ศ. 2546 ในครั้งนั้นผู้เขียนตื่นเต้นยินดีที่ผลงานประพันธ์ในรูปแบบวรรณกรรมได้รับการตีพิมพ์สมความใฝ่ฝันอันยาวนานนับตั้งแต่นั้นเป็นเด็กน้อยหยิบจับหนังสือมาอ่านและอยากเห็นชื่อของตัวเองบนหน้าปก มาถึงวันนี้ นับเป็นเวลา 20 ปีแล้วที่ *ความสุขของกะทิ* เดินทางมาบนถนนวรรณกรรมและเป็นที่รู้จักของนักอ่านจำนวนมาก เมื่อในปีที่พิมพ์ซ้ำครั้งที่ 117 ความปิติของผู้เขียนทบทวีและแย้มบานเป็นบุปผาชูช่อสวยงามให้เป็นที่ประจักษ์ในวาระพิเศษที่ควรค่าแก่การฉลอง

เวลา 20 ปีหล่อหลอมเด็กหญิงกะทิให้เป็นตัวแทนของการดำเนินชีวิตผ่านทุกข์และสุขในโลกใบเล็ก ๆ ของเพื่อนมนุษย์คนหนึ่ง ที่รับรู้ถึงนิยามของคำว่า *ความสุข* อันแตกต่างกันและหลากหลาย หัวใจหนึ่งดวงที่เข้าใจและพร้อมจะมอบความรักให้หัวใจอีกดวงนั้นเปี่ยมด้วยคุณค่าและความหมาย ไม่ว่าจะริบหรี่และค่านิยมของสังคมจะเปลี่ยนไป ในรูปแบบใดก็ตาม

ในคำนำฉบับพิมพ์ครั้งแรก ผู้เขียนขอบขอบคุณบิดา (ศ.เกียรติคุณ นพ.อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ) และคุณน้าניתยา มาศะวิสุทธิ์ ที่มีส่วนสำคัญยิ่งให้ได้ทำงานเขียนอย่างใจรักได้สำเร็จ ในวันนี้ ท่านทั้งสองได้จากไปแล้ว หากแต่ราวกับว่ายังคงอยู่เสมอตราบนานเท่าที่หนังสือเล่มนี้ยังปรากฏในบรรณพิภพ

ในการจัดพิมพ์โดยแพรวสำนักพิมพ์ ภาพวาด ‘เด็กหญิงกะทิ’ โดยมีมือของคุณต้องการ (วัลัยกร สมรรถกร) เป็นภาพจำที่คุ้นตา ต่อเนื่องเรื่อยมาด้วยเทคนิคและมีมือของผู้วาดที่พัฒนาขึ้นตามวันเวลา เด็กหญิงกะทิคงไม่โลดแล่นในจินตนาการของผู้อ่านได้เจิดจ้าดังงาม หากไม่มีภาพวาดประกอบของคุณต้องการ และงานศิลปะยังคงอยู่และ จะอยู่ต่อไปเสมอแม้ว่าคุณต้องการจะจากไปแล้วเช่นกัน

ผู้เขียนขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ส่งกำลังใจมาให้ด้วยการเปิด หนังสืออ่านในแต่ละครั้ง ครั้งนี้ทั้ง 4 ภาค *ความสุขของกะทิ ตามหา พระจันทร์ ในโลกใบเล็ก และ เธอคือของขวัญ* บรรจุครบในรูปเล่มปกแข็ง ขนาดกะทัดรัด พร้อมภาพปกที่พาเราย้อนเวลากลับไป ณ จุดเริ่มต้น ที่บ้านริมคลองในวันที่กระหะกัตะหะหลิวเป็นเสียงปลุกในยามเช้า หวังว่า การพบกันครั้งนี้จะเป็นหมุดหมายแห่งวาระอันงดงามที่จะทอดยาวต่อไป

ผู้เขียนซาบซึ้งใจในความใส่ใจของบรรณาธิการทุกท่านที่ดูแล ต้นฉบับ ภาพประกอบ รูปเล่ม และอื่นๆ ในการจัดพิมพ์หลากหลาย รูปแบบตลอดเวลา 20 ปีที่ผ่านมา ขอขอบคุณ คุณอรุณี ไพฑูรย์ คุณอาทิตย์ ธรรมชาติ และบรรณาธิการในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ คุณทัศ ปริญญาคณิต และคุณสุทัตตา อรุณวงศ์สาธุกุล

เราย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่าความสุขเป็นหนึ่งในเป้าหมายในการดำเนิน ชีวิตของแต่ละคน หากแต่สิ่งสำคัญที่ไม่อาจมองข้ามได้คือความสุข ของคนรอบข้างใกล้ตัวและในสังคมทั่วไป ความรักและความเข้าใจ จะนำพาให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าและพบกับความสุขสงบในใจได้ ไม่มากก็น้อย

งามพรรณ เวชชาชีวะ

ตุลาคม 2566

สารบัญ

◆

ความสูงของกะทิ 1

บ้านริมคลอง	8
บ้านชายทะเล	40
บ้านกลางเมือง	80

ความสูงของกะทิ ตอน ตามหาพระจันทร์ 119

บ้านริมคลอง	126
บ้านกลางเมือง	184
บ้านริมคลอง	240

ความสูงของกะทิ ตอน ในโลกใบเล็ก 307

บ้านริมคลอง	314
บ้านกลางเมือง – ฟูโลกกว้าง	356
โลกใบเล็ก	408

◆

ความสุขของกะทิ ตอน เธอคือของขวัญ 455

เธอคือของขวัญ 460

จักรวาลความสุขของกะทิ 502

กะทิสู่โลกกว้าง 594

เกี่ยวกับผู้เขียน 648

ทดลองอ่าน

အကယ်၍ ငါတို့သည်

ကောင်းမွန်စွာ

คำประกาศของคณะกรรมการตัดสินรางวัล

วรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์)

แห่งประเทศไทย ประจำปีพุทธศักราช 2549

คณะกรรมการตัดสินรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน มีมติให้นวนิยายเรื่อง *ความสุขของกะทิ* ของงามพรรณ เวชชาชีวะ ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ของประเทศไทย ประจำปีพุทธศักราช 2549

ความสุขของกะทิ เป็นนวนิยายขนาดสั้น เล่าเรื่องราวของกะทิ เด็กหญิงวัย 9 ขวบที่ต้องผ่านประสบการณ์การสูญเสียครั้งสำคัญที่สุด เมื่อแม่ต้องจากไปก่อนวัยอันสมควร กะทิได้ผ่านขั้นตอนความสุขและทุกข์ ความผูกพันและการพลัดพราก ความสมหวังและความสูญเสีย ถึงกระนั้นกะทิได้เรียนรู้ว่าความสุขจากการสูญเสียไม่อาจพรากความสุขจากความรักและความผูกพันของแม่กับเธอได้ เด็กน้อยเติบโตขึ้นจากประสบการณ์นี้ด้วยความเชื่อมั่นและกำลังใจในการดำรงชีวิตต่อไปจากบุคคลใกล้ชิด ผู้ที่เธอรักและรักเธอ

ความสุขของกะทิ เป็นงานศิลปะที่สร้างสรรค์องค์ประกอบอย่างหมดจดงดงาม สื่อแนวคิดซึ่งเป็นที่เข้าใจได้สำหรับคนอ่านหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวัยและวัฒนธรรมใด เส้นเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้อยู่ที่กลวิธีการเล่าเรื่องที่ค่อยๆ เผยปมปัญหาทีละน้อยๆ ผ่านมุมมองของตัวละครเอก ด้วยภาษารื่นรมย์ แผงอารมณ์ขัน สอดแทรกความเข้าใจชีวิตที่ตัวละครได้เรียนรู้ไปตามประสบการณ์ ความสะท้อนอารมณ์จะค่อยๆ พัฒนา

และดึงลึกในห้วงนึกคิดของผู้อ่าน นำพาให้ผู้อ่านอิมเมกับริสแห่ง
ความโศกอันเกษมที่ได้สัมผัสประสบการณ์ของชีวิตเล็กๆในโลกเล็กๆ
ของเพื่อนมนุษย์คนหนึ่ง

นวนิยายเรื่อง *ความสุขของกะทิ* ของงามพรรณ เวชชาชีวะ จึง
สมควรได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์)
ของประเทศไทย ประจำปีพุทธศักราช 2549

รองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ประธานคณะกรรมการตัดสิน

นายไมตรี ลิมปิชาติ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร กรรมการ

อาจารย์นิตยา มาศะวิสุทธิ์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.รินทร์ทัย สัจจพันธุ์ กรรมการ

รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ เวศร์ภาดา กรรมการ

จากผู้เขียน

(ฉบับพิมพ์ครั้งแรก)

หากความฝันเป็นแรงขับเคลื่อนให้ก้าวเดินไปบนเส้นทางชีวิต ความสุขที่ได้ระหว่างการเดินทางก็คือพลละกำลังและแรงชูชูใจมิให้อ่อนล้าและท้อถอย ยิ่งวันคืนล่วงไป ความฝันอาจดูไกลสุดเอื้อมและแรงใจลดน้อยถอยลง เมื่อหันกลับไปมอง ให้นึกสงสัยว่าความสุขที่เคยสัมผัส เหตุใดจึงหนีหายหรือได้มาด้วยยากกว่าเคย จนเกิดคำถามว่า อาจจะเป็นเพราะเราตั้งเงื่อนไขกับตัวเองและชีวิตมากจนความสุขกลายเป็นเรื่องยากกระมัง น่าจะเป็นเช่นนั้น แรงจูงใจในการเขียน *ความสุขของกะทิ* เกิดขึ้นเช่นนี้เอง เด็กน้อยสักคนดูจะหิบบนเรื่องไกลตัวมาเป็นเรื่องสุขใจได้อย่างน่าอัศจรรย์ จนชวนให้พินิจเข้าไปดูโลกใบนั้นใกล้ๆ

ความสุขที่ได้ระหว่างการเขียนเรื่องนี้มากล้น และความสุขเพิ่มขึ้นเมื่อผลงานปรากฏออกมาเป็นหนังสือ หวังหมดใจว่าจะสร้างความบันเทิงเพลิดเพลินให้กับผู้อ่านได้ แม้ในช่วงเวลาไม่กี่หนึ่งชั่วโมง (ก็หนังสือเล่มนี้คนเดียว) ถ้าถูกใจสัญญาว่าจะมีงานเขียนอื่นตามมา ถ้าไม่ถูกใจก็จะกลับไปก้มหน้าแปลหนังสือต่อไปแต่โดยดี (ที่จริงแล้วเขียนบ้างแปลบ้างพร้อมกันก็ทำได้ไม่ยากเกินกำลัง)

ทำงานคนเดียวย่อมไม่สำเร็จ ขอขอบคุณบิดา (นายแพทย์ อรรถสิทธิ์) ผู้ช่วยตรวจทานความถูกต้องของโรคเอ็มเอ็นดีและเปิดโลกพิศวงของโรคทางสมองจนเป็นข้อมูลประกอบการเขียน ขอขอบคุณ

นำแม่ (อาจารย์นิตยา มาคะวิสุทธิ์) ผู้เป็นหนูทดลองอ่านต้นฉบับ
คนแรกและผู้ให้แรงเชียร์สนับสนุนจนกล้าส่งต้นฉบับให้สำนักพิมพ์
พิจารณาสุดท้ายขอขอบคุณคุณคุณอรียา (บรรณาธิการ) ผู้เห็นแววและ
ให้โอกาสมีชื่อปรากฏในทำเนียบนักเขียนครั้งนี้

ทดลองอ่าน
งามพรรณ เวชชาชีวะ

(ตัวละครและเหตุการณ์ทั้งหมดเป็นจินตนาการของผู้เขียน หากพ้องกับเรื่องจริง
ถือเป็นเหตุบังเอิญทั้งสิ้น)

จากผู้เขียน

(ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 100)

ความสุขของกะทิ เดินทางมาไกลบนเส้นทางสายวรรณกรรม
ถึงวันนี้เป็นเวลากว่า 13 ปี และจัดพิมพ์ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 100 มีผู้อ่าน
ราวห้าแสนคน

อาจกล่าวได้ว่าเด็กหญิงกะทิเป็น ‘สัญลักษณ์’ ของการมองโลก
ในเชิงบวกและการเลือกที่จะมีความสุขด้วยการมอบความรักให้คน
รอบตัว โลกใบเล็กของกะทิอบอุ่น มีความหวังและให้กำลังใจ เช่นนี้เอง
ที่อาจทำให้หนังสือเล่มนี้มีผู้อ่านจากรุ่นสู่รุ่นก็ว่าได้

ผู้เขียนมิได้หวังสิ่งใดมากไปกว่าการมอบความบันเทิงผ่านตัวอักษร
ที่เรียบง่ายด้วยใจรัก หากงานเขียนชิ้นนี้มีคุณค่ากว่านั้นก็ย่อมเป็นที่ยินดี
ขอขอบคุณทุกกำลังใจและความรักที่มอบให้เสมอมา ผู้เขียนขออ้อมรับ
ด้วยความซาบซึ้งใจและจะมุ่งมั่นทำงานสร้างสรรค์เพื่อผู้อ่านทุกท่านต่อไป

งามพรรณ เวชชาชีวะ

กันยายน 2559

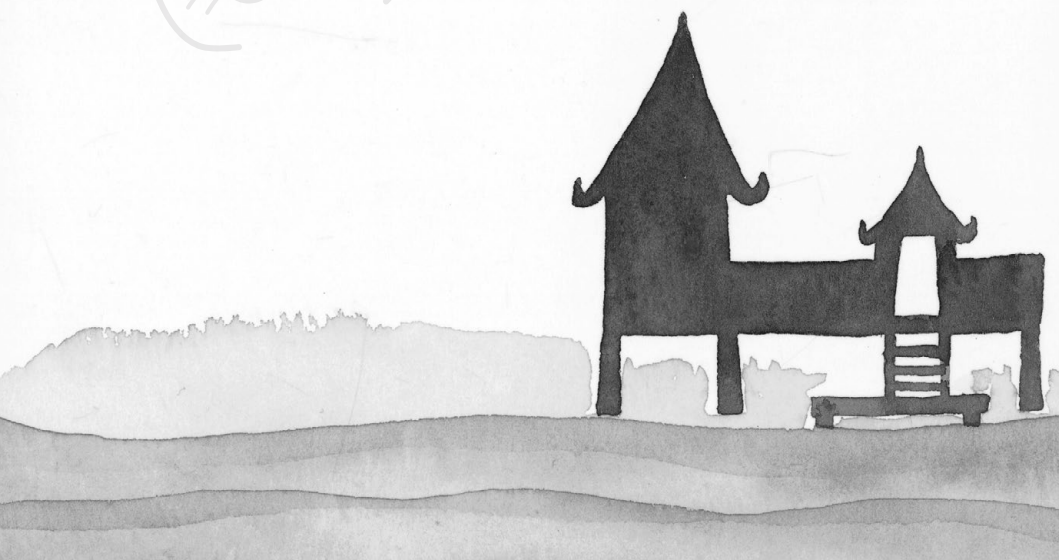
บ้าน

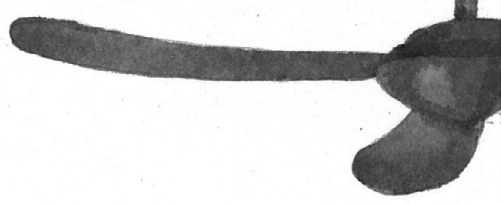
ริม

คลอง

ကလေးဂျာနယ်

ทดลองอ่าน

“แม่ไม่เคยสัญญาว่าจะกลับมา”

กระกะกับตะหลิว

เสียงกระกะกับตะหลิว ปลุกกะทิจัดขึ้นเหมือนวันก่อนๆ ที่จริงแล้ว กลิ่นหอมกรุ่นๆ ของข้าวสุกก็มีส่วนด้วย รวมทั้งกลิ่นควันจากเตาและ กลิ่นโช้ทอด แต่เสียงตะหลิวเคาะกระกะต่างหากที่ดึงกะทิจั้ให้พ้นจาก ภาวค์นิทราและภาพฝันสู่วันใหม่

กะทิจั้ไม่เคยใช้เวลาล้างหน้าแต่งตัวนาน ตาล้อบย่อยๆ ว่าวิ่งผ่านน้ำ เสร็จแล้วหรือ ยายหันมามองเมื่อกะทิจั้เข้ามาในครัว ยายไม่เคยยิ้มตอบ หรือทักทาย ตาบอกว่ายิ้มของยายมีน้อย ต้องสงวนเอาไว้อัดกระป๋อง ส่งออกไปขายต่างประเทศ

กะทิจั้คิดข้าวใส่ขัน สีขาวๆ ของข้าวสวยเข้ากันดีกับอากาศสดชื่น ยามเช้าแบบนี้ ไ้ไออุ่นจากขันข้าวในอ้อมแขนแผ่ซ่านทั่วทั้งอกและใจ ที่รั้วจังหวะกระชั้นขึ้นเมื่อกะทิจั้ออกวิ่งไปทำน้ำ ตานั่งอ่านหนังสือพิมพ์ รออยู่แล้วกับถาดอาหารเหมือนเคย ไม่นานเสียงพายกระทบน้ำก็ดังขึ้น พร้อมกับที่หัวเรือพันคั้งน้ำออกมาให้เห็น สีจิวรของหลวงลุงเพิ่มความ สดใ้ให้บรรยากาศ พี่ทองลูกศิษย์ยิงฟันขามาแต่ไกล ตาบอกว่าพี่ทอง

นำไปอยู่ขณะตกลงขวนยืม ยืมของพี่ทองเหมือนโรครดติดต่อ ยืมที่ส่งมาจากหัวใจระรื่น ต่อสายตรงถึงปากและแววตา แฝรัศมีเป็นคลื่นรอบๆ เหมือนเวลาโยนก้อนหินลงในน้ำ จนคนรอบข้างรู้สึกได้

ตากรวดน้ำใต้ต้นโพใหญ่ กะทือหนูโมทนาบุญกับตาและอธิษฐานอยู่ในใจ

สำหรับข้าวร่อยอยู่แล้ว มือใหญ่แบบนี้ทุกเช้า ตาจะยึดผักต้มกับน้ำพริกเป็นหลัก ผัดผักกับปลาทอดเป็นของกะทิเกือบคนเดียว ตาเลี้ยงของทอดน้ำมันทุกชนิด ตาบ่นลับหลังยายว่า อาหารของยายเหมือนทาเซลเล็ก ลักวันจะเอากระทะกับตะหลิวของยายไปบริจาคกองทัพ หลอมทำปืนใหญ่กู้ชาติ ถ้ายายได้ยีนก็จะปังปัง และวันนั้นเสียงตะหลิวเคาะกระทะของยายก็จะดังลั่นสะท้านสะเทือนและถึกระทะแตก จนน่าแปลกใจที่กระทะยังอยู่ดีและทำหน้าที่เช่นเดิมได้ในวันต่อมา

ปิ่นโต

ปิ่นโต เป็นของรักของกะทิ ขนาดกะทัดรัด น้ำหนักเบา ยายรู้ขนาดกระเพาะของกะทิ ไม่อยากเห็นของเหลือกลับมาบูดเสียจึงจัดข้าวให้กินอิ่มพอดี ตาเลยเรียกปิ่นโตว่า อาหารมือถือ เพราะสะดวกพกพา ส่วนรายการอาหารก็ไม่หนีไข่ดาวกับไก่ผัดกะเพรารสเด็ด ไข่พะโล้ สีนํ้าตาลเข้มข้นน้ำเข้าเนื้อเพราะทิ้งไว้ข้ามคืน ไข่ลูกเขยจํานํ้าข้นเหนียว ไข่ตุ๋นเนื้อเนียนสนิท ไข่คนกระทาสุบแป้งทอด ตาเรียกกะทิว่า “ตัวกินไข่” เมื่อรู้จากยายว่าถ้ารายการอาหารเป็นไข่ ไม่ต้องชวน กะทิก็กิซึมจนหมดทุกครั้ง

รถสองแถววิ่งผ่านปากทางเข้าบ้าน ตาซึ่งจํารยานพากะทิไปรอขึ้นรถ กะทิชอบกอดเอาตาแน่นๆ ชอบกลิ่นโคลงลอยตราเรือใบหอมๆ ของตา ชอบลมอ่อนๆ ที่พัดมาไล่เหงื่อขึ้นให้แห้งหายไป เด็กๆ อัดแน่นมาเต็มรถแล้ว เพราะโรงเรียนอยู่อีกไม่ไกล ตาส่งเสียงให้ผู้โดยสารขยับที่ให้กะทิพอนั่ง แล้วร้องลั้งให้ลุงหล่อกคนขับออกรถช้าๆ อย่ากระชากกระช้าน ไปโรงเรียน ไม่ใช่ไปกองถ่ายหนัง อย่าเทกระຈาดละ

“ກະທຶຣອາມຸ່ກວັນ”

ตาลั่ง ลุงหล่อได้แต่หัวเราะแทนคำตอบ

เด็ก ๆ เอาปืนโตไปวางเรียงในโรงอาหารก่อนเอากระเป๋านั่งลื้อไปเก็บในห้องเรียน ปืนโตเล็กใหญ่สูงต่ำต่างสี มันคงจะคุยกันว่าวันนี้บรรจจะอะไรไว้ข้างใน รสเด็ดเผ็ดมันแค่ไหน ผู้รุ่งเป็นใคร คดข้าวใส่มาด้วยรักหรือด้วยหน้าที่ มีแต่ของเย็นชืดคั่งคิ่นใส่มาพอให้เจ้าของอ่อมท้องหรือมีของอร่อยสุดฝีมือเพราะเป็นเจ้าของตำรับรสเด็ดจนตกขายแทบไม่ทันในตลาด บางถามีคราบจากวันวานที่ล้างไม่หมด มีมดโตต่อมหรือไม่ก็มีรอยกะเทาะ เพราะตกทอดกันมาหลายมือเต็มที ตบท้ายคงไม่พ้นสิ่งเสี่ยงกระชิบกระซบกันว่า คอยดูนะ เทียงนี่ปืนโตหูรูดนั้นต้องมา “อวดแสดง” ตามเคย

“หฺรู” คือคนถือปืนโตที่มาในชุดเครื่องแบบราวกับสาวใช้ประจำจนข้าหลวง “หฺรู” คือรถแก๊งติดแอร์ที่ขับมาเทียบหน้าโรงเรียน และ “หฺรู” สุด ๆ คือลวดลายบนปืนโต ที่เปิดออกก็จะเป็นข้าวสวยร้อน ๆ แกงจืดควนกรุ่น และอาหารนานาชาติที่ปืนโตอื่นไม่อาจสู้ได้ เพราะไม่เคยมีโอกาสได้เสวนากับปืนโตหฺรูสักครั้ง ปืนโตหฺรูมาถึงโรงอาหารก่อนพักเที่ยงเพียงชั่วอึดใจ และจากไปแทบจะพร้อม ๆ กับการเริ่มเรียนภาคบ่าย

เสียงกริ่งสัญญาณพักเที่ยงดังก้องกังวาน กะทิวิ่งแข่งลงบันไดมากับเพื่อน ๆ สวนกับพี่ทองที่หน้าห้องพักครู พี่ทองยิ้มให้ก่อนจะแยกตัวกลับไปวัด พี่ทองบอกว่าทุกกลางวันมีอาหารบุฟเฟต์รออยู่

ตอนเย็นเมื่อกลับถึงบ้าน กะทิล้างปืนโตและวางคว่ำไว้ที่อ่างในครัว คำ ๆ ค่อยมาเช็ดให้สะอาดอีกที แล้วยกไปวางข้างเตาใกล้มีอยายตอนเช้า ในยามค่ำคื่น ปืนโตคงถามเตาไฟแก่เหงาวว่า วันที่ผ่านมายายทำอะไรบ้างนอกจากไม่เหตา

“ໃບບ້ານໄມ່ມີຮູປ່າຍແມ່ເລຍ”

กะละมังกับไม้หนีบผ้า

กะละมัง บอกให้รู้ว่ายายอยู่ตรงส่วนไหนของบ้าน กะทิมีหน้าที่เก็บผ้า จากราวใส่กะละมังให้ยาย ทำมาตั้งแต่เอ้อมมือไม่ถึงไม้หนีบผ้าบนราว ตาเลยประดิษฐ์บันไดติดล้อพร้อมตะแกรงสำหรับวางกะละมังใส่ผ้า ตาจะเข็นบันไดพากะทิก่อเคลื่อนที่ช้าๆ ไประหว่างราวตากผ้า ลมพัดฉิว เสื้อผ้าโบกสะบัดตามแรงลม กระพ้อจนโป่งพองอยู่กับที่เพราะถูก ไม้หนีบผ้าหลากสียึดไว้ เหมือนนกขยับปีก แต่ไม่อาจโฉบบินไปได้ อย่างใจปรารถนา

ที่จริงไม้หนีบผ้าเมื่อตอนซื้อมาก็เป็นไม้หนีบผ้าทำจากเนื้อไม้ ธรรมชาติ กะทิก่อนที่เอามาลงสีเทียนบ้าง สีไม้บ้าง สีน้ำบ้างตามถนัด ในแต่ละวัย ตาชอบคุยว่าสมัยหนุ่มๆ เคยเป็นครูสอนศิลปะเด็ก สีหน้า ประหลาดใจของยายยิ่งทำให้ตาขยายความในรายละเอียดว่าด้วยเรื่อง แม่สี สีร้อน สีเย็น คู่สี ตบท้ายด้วยการหยิบฉวยวัสดุใกล้มือมาสาธิต วันนั้นบังเอิญไม้หนีบผ้าอยู่ในรัศมีมือของตาเอ้อมถึงพอดี

บันไดติดล้อยังบอกให้รู้ถึงความสูงของกะทิก่อนหน้านี้กะทิก่อ

ก้าวขึ้นบันไดขึ้นเดียวก็พอแล้ว แต่กะทิชอบให้ตัวเองสูงพ้นขึ้นมาเหนือราวตากผ้า เพลงระบำของผ้าในแรงลมไม่เคยซ้ำลีลา กะทิจะวางท่าเหมือนนาทยกกรกำกับบทเพลงแบบเดียวกับมิกกี้เมาส์ใน *แฟนเตเซีย* บางครั้งกว่าจะเก็บผ้าหมดราว ดวงอาทิตย์ก็คล้อยต่ำมากแล้ว

ในห้องอเนกประสงค์ของยาย หรือที่ตาเรียกออฟฟิศของยาย จะมีกะละมังวางเข้าแถวไว้ กะทิต้องแยกผ้าที่เก็บมาใส่ลงในกะละมังให้ถูกต้อง เสื้อผ้าของตา ของยาย ของกะทิเอง แยกคนละใบ ผ้าปูที่นอนปลอกหมอนอีกใบ ผ้าเช็ดขาม ผ้าเช็ดปาก ผ้าที่ใช้ทำความสะอาด หรือ “ผ้าขี้เทร” อย่างที่ตาเรียก ก็ต้องแยกไว้ นอกจากเหตุผลในเรื่องความสะอาด (ซึ่งเกินพอดีในความเห็นของตาแล้ว) ยังเพื่อความสะดวกในการเข้ากำกับดูแลให้พี่สตีบริดอีกด้วย ยายจะเข้ามาตรวจดูและขยับกะละมังเรียงลำดับหนึ่งสองสามก่อนหลังตามความต้องการ กะละมังใส่เสื้อผ้าชุดนักเรียนของกะทิอยู่หัวแถวเสมอ เพราะต้องใส่หมุนเวียนกันไป

เสียงฝนสาดซำกระทบหลังคาชวนฟังมากขึ้นเมื่อมีเสียงเปาะเปาะกระทบกะละมังที่ใครคงเผลอลืมไว้นอกชายคาแทรกผสมเข้ามา กะทินอนฟังเพลิน แต่จะเริ่มสะดุ้งหากเสียงรวักราวพ่ายต่อเสียงครั่นครั่นของฟ้า เสียงสายฟ้าพาดเหมือนตามมาด้วยเสียงคนกรีดร้องปานใจสลายทุกครั้ง ไม่รู้ว่าหูของกะทิแว่วไปเองหรือเสียงนั้นดังมาจากเบื้องลึกของความทรงจำ นาที่นั้นยายจะเปิดประตูห้องนอนเข้ามาและนอนกอดกะทิไว้จนหลับไปด้วยกันถึงเช้า กะทิเบียดซุกในอ้อมกอดของยาย ไม่อยากได้ยินเสียงฟ้า เสียงฝน เสียงคน...เสียงผู้หญิงคนนั้น...เนื้อเนียนเย็นของยายหอมอ่อนๆ ยายไม่เล่านิทานปลอบขวัญหรือร้องเพลงกล่อม แต่ลูบหลังกะทิเบาๆ สม่่าเสมอชวนเคลิ้มหลับ ครั้งหนึ่งกะทิปรือตาขึ้น

ดูหน้ายาย เห็นลูกตาวาวๆ ฟันแลบไกลๆ พอมีแสงสว่างให้กะทิแน่ใจว่า
ยายร้องให้อยู่ในความมืด

“ไม่เคยมีใครพูดถึงแม่”

ทดลองอ่าน

เรืออีแปะ

ตาหาซื้อเรืออีแปะ หรือที่ชาวบ้านในละแวกเรียกเรือباب มาไว้พายเที่ยวเล่นในทุ่งหน้าน้ำ ตาบอกว่าเป็นการปลีกวิเวกพ้นจากมลพิษทางเสียง (ของยาย) กะทิกับตาจะไปกันสองคน ออกเดินทางกันตอนสายๆ ตาพายเรือสบายๆ ผ่านมาในคลองที่สองข้างทางมีไม้ผลให้เห็น เช่น มะม่วง ชมพู ต้นโสนที่ชอบขึ้นริมน้ำบ้าง ตาไม่หยุดแวะพัก แต่ร้องทักทายทุกคนที่เห็น ลุงสนกำลังทอดแหอยู่ที่ทำน้ำหน้าบ้าน ท่าทางจะได้ปลาตะเพียนหลายตัว ตาบอกว่าหากลับจะแวะขอปั่นไปให้ยาย แซ่หน้าปลาทอดกรอบเป็นอาหารเย็นให้กะทิ

เรือพ้นจากคลองร่มครึ้มสู่ทุ่งกว้างสุดสายตา น้ำปริ่มต้องลมอ่อน เป็นริ้วระลอกน้อยๆ ทุ่งนาสีเขียวสดเห็นอยู่ไกลๆ ตาลอยเรือกลางทุ่ง แล้วลงมือถอนสายบัว ต้องดูให้ดีว่าเป็นบัวผัน ไม่ใช่บัวเพื่อนที่รสเพื่อนชม บัวผันใบกลมไม่มีแฉก ดอกสีเหลืองจัด สายบัวกรอบสดจิ้มน้ำพริก ที่ยายห่อใบบัวมาพร้อมข้าวใหม่ จะเป็นอาหารกลางวันมื้ออร่อยทีเดียว กะทียิ่งนึกสนุกทักสายบัวเป็นข้อๆ ห้อยคอต่างสายสร้อยด้วย

บางทีก็จะมีกระจับขึ้นเป็นแพ กะทิชอบกินมากกว่าแห้ว ตาจะเก็บใส่ในเรือเอาไว้กลับไปต้มกินที่บ้าน ที่เห็นแน่ๆ ทุกครั้งคือผักปอดหรือผักตบ ดอกสีม่วงอ่อนจางดูบอบบาง ถือไว้ในมือไม่นานก็จะหลุดหมดสวย ดอกผักบุ้งสีขาาก็ดูสวยดี ตาบอกว่า ถ้าเป็นศิลปินมีฝีมือแบบโมนีเน็ตก็จะถ่ายทอดลงบนผ้าใบให้สวยหยุด

ตาจะพายเรืออย่างสบายอารมณ์ ไม่นึกกะเกณฑ์ว่าจะต้องออกจากบ้านกี่โมง จอดแวะตรงไหนกี่โมง และกลับถึงบ้านกี่โมง ไม่ใช่รายการท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัวร์ตามตารางรถไฟ ตาบอก แต่เป็นทัวร์ตามอำเภอใจต่างหาก

เรือท่องเที่ยวแบบหัวเรือสั้นๆ ลำนี้นำหน้าที่เป็นพาหนะชั้นดี ไม่ก่อมลพิษ เคลื่อนที่แหวกสายน้ำใสไปตามแรงของคนพาย ถ้าผ่านเข้าไปกลางฝูงจิงโจ้น้ำ ก็จะพากันแตกหนี ดูวุ่นวายจ้าละหวั่นดี ตากับกะทิแทบไม่ส่งเสียงพูดกัน ปล่อยให้เรือกับผืนน้ำหักทลายกันให้พอดวงอาทิตย์ดูไกลอยู่บนฟ้าทั้งๆ ที่เริ่มทอแสงแรง แต่น้ำรอบกายทั่วทั้งทุ่งราวเกาะแก้วก้านไธรรอน นาทิวาทยุดหนึ่ง น้ำกับฟ้า ลมกับตะวัน คือกรอบภาพที่มีเรือลำหนึ่งปรากฏอยู่ตรงกลาง

เรือย่อมมุ่งหน้าไปอย่างไม่ถึงจุดหมายไม่ได้ แม้การเดินทางจะชวนเหตุการณ์เพียงใดก็ตาม

ศาลาริมน้ำ

จุดหมาย ที่ตาเลือกตามเสียงบงการจากกระเพาะคือศาลาริมน้ำใต้ต้น
 ก้ามปูใหญ่ ที่จริงก็เกือบจะเป็นจุดพักทุกครั้งของการเที่ยวทุ่ง เพราะ
 อยู่ในชัยภูมิที่เหมาะสม ต้นก้ามปูขึ้นโตเตี้ยรอบอยู่ริมทุ่ง เรือนยอด
 แผ่กว้างอย่างอิสระจนได้รูปสวย ทอดเงาลงเหมาะเจาะบนหลังคาผุพัง
 ของศาลาริมน้ำหลังนี้ ที่น่าจะเก่าแก่พอดูไม้กระดานแผ่นหนายังทำ
 หน้าที่ได้ดี ส่งเสียงเอี้ยดออดตามก้าวย่างของตากับกะทิ ฟังเหมือน
 เสียงหักทลายจากผู้สูงวัยยามดีใจที่มีผู้มาเยี่ยมเยือน

แสงแดดอ่อนจางทอดผ่านกิ่งก้านใบของต้นก้ามปูทะลุรุโห่
 บนหลังคา ตกกระทบลงบนยกพื้นเตี้ยๆ ที่ตาเอาผ้าขาวม้าปิดพอบเป็นพิธ
 และปรุช่องนั่ง กะทิเปิดตะกร้าที่ขายเตรียมมา น้ำพริกลงเรือ ปลาตุกฟู
 หมูหวาน ไข่เค็ม คลุกเคล้ากันแล้วเคี้ยวหายๆ ตาพิมพ์ว่ารักหาย
 ก็ตรงนี้เอง

ยังไม่ทันจะหนังตาเริ่มหย่อน ก็มีเสียงร้องเรียกดังมาไกลๆ เรือ
 หลายลำมุ่งหน้ามา ผู้ใหญ่บุญญาพลูกบ้านมาหาตา ไม่นัดก็เหมือนนัดกัน

“กะทิจำหน่ายแม่ไม่ได้แล้ว”

ทุกคนเกรงใจตา แต่ตาเป็นที่พึ่งของหลายคนในยามยาก พี่ทองมากับ
คณะด้วย บัญชีใบ้ให้กะทิลูกไปหา ผู้ใหญ่จะคุยกัน แต่กะทิชอบฟังตอน
ผู้ใหญ่บุญเกริ่นนำ พูดเหมือนกันได้ทุกครั้ง

หมู่บ้านริมคลองโชคดีจริง ๆ ที่ตาเกษียณจากงานในกรุงเทพฯ
แล้วเลือกกลับมาอยู่ที่บ้านหลังเดิมของทวดที่ปีตรังมานาน ตาร่ำเรียน
จากเมืองนอกเมืองนา เป็นนักกฎหมายมือหนึ่ง เป็นที่ยอมรับทั่วบ้าน
ทั่วเมือง ทำเงินเป็นถุงเป็นถัง ช่วยเหลือคนมากมาย หากไม่ได้ตา
ชาวบ้านคงถูกเอาเปรียบ ที่ดินทำกินของบรรพบุรุษคง...ตายกมือห้าม
ถามเรียบ ๆ ว่าจะทำขบวนการกันหรืออย่างไร ร่ายยาวตั้งแต่อยู่ใน
ท้องแม่เลยดีไหม เรียกเสียงฮาเล่นหัวคั่งน้ำ กะทิเลี้ยงออกมาจังหวะ
นี่เอง

ด้านหลังศาลาเป็นบันไดทอดลงน้ำ กะทินั่งห้อยขาเอาเท้าแช่น้ำ
เล่น พี่ทองไม่เคยอยู่หนึ่ง มีของเล่นลอยน้ำทำเองมาฝากกะทิ กาบ
มะพร้าวธรรมชาติ ๆ นี้เอง เอาไปไม้มาเสียบต่างใบเรือ แล้วลอยแข่งกัน
วักน้ำใส่แรงความเร็ว ถ้าลอยไปไกลจากศาลาจนไม้เขี้ยวไม่ถึง พี่ทอง
ก็จะว่ายน้ำไปเอามาให้ พี่ทองว่ายน้ำแข็ง ดำน้ำได้นาน ๆ ถ้าเปรียบ
พี่ทองเป็นปลาที่นึกไม่ออกกว่าเป็นปลาอะไรดี ที่เห็นฟันขาวก่อนอย่างอื่น
ตอนโผล่พ้นน้ำขึ้นมา

เหนื่อยแล้วก็จะนั่งพักกัน พี่ทองชอบถามถึงหนังสือที่กะทิกำลัง
อ่านหรือเพิ่งอ่านจบไป พี่ทองบอกว่า เวลาอ่านเองทำไมไม่เห็นสนุก
เหมือนฟังกะทิเล่าเลย

นานที่เดียวกว่าคณะจะจากไป ตะวันคล้อยมากแล้วเมื่อกะทิ
เดินเข้าไปในศาลา ตากำลังพับจดหมายใส่ซอง สีหน้าของตาขณะ
มองตรงมาที่กะทิดูเหนื่อยล้าและโรยแรง ไม่ต่างจากศาลาริมน้ำหลังนี้

ที่ผ่านแดด ผ่านฝน ผ่านโลกมานานจนทุกอณูเนื้อไม้แอบอึ้มด้วยอดีต
และไม่ปรารถนาได้ในอนาคตอีกแล้ว

โองและอ่าง

หนังสือเล่มหนึ่ง ที่กะทิอ่านได้ไม่รู้เบื่อ ชื่อ *บ้านที่มีพ่อทกลีบคน* เป็นเรื่องการผจญภัยของเด็กกำพร้าจากสงครามในเมืองจีนกับหมู่อ้วนๆ ตัวหนึ่งที่เจ้าของตั้งชื่อว่า เจ้าความรุ่งโรจน์ของหมู่บ้าน สุดท้ายทั้งสองได้ไปพบกับนายทหารอเมริกันทกลีบคนหลังจากระหกระเหินกันอยู่นาน เรื่องนี้ถูกใจกะทิมาก ตาต้องอ่านให้ฟังจนคอแหบคอแห้งกว่ากะทิจะอ่านหนังสือได้เอง แล้วกะทิก็ชอบเรียกบ้านริมคลองนี้ว่า บ้านที่มีโองลิบเจ็ดใบ

ฟังดูเหมือนมีโองหรือตุ่มเกินความจำเป็น แต่จำนวนลิบเจ็ดใบมีเหตุผลแอบแฝงอยู่ ตรงที่ยายถือเรื่องความสะอาด ไปไหนใส่น้ำกินน้ำใช้ น้ำดื่ม ต้องแยกกันเด็ดขาด ห้ามปะปน ตาเถาหัววามันจะต่างอะไรกับนกหนา ลงคอก ล้างเท้าก็เหมือนกัน ยายยืนยันว่าไม่เหมือนน้ำกินใส่น้ำโองมังกรใบโตตั้งไว้ในครัวสำหรับใช้ประกอบอาหารอย่างเดียว น้ำใช้ใส่น้ำตุ่มซีเมนต้อยู่ใต้ถุน เอาไว้ซักผ้าล้างจาน ส่วนน้ำดื่มั้นพิเศษสุด ตั้งไว้ใต้รางน้ำฝน เอาไว้ดื่มใส่ขวดดื่มดับกระหาย

“กะทืออยากให้แม่ไปรับที่โรงเรียนบ้าง”

ตาบอกว่ น้ำประปาก็ไหล ทำไมยายต้องชอบสร้างสรรคงาน
ในบ้าน โชคดีที่ยายไม่ได้ยิน

โองที่กะทิชอบมากที่สุดเป็นโองใบน้อยลายมังกร มองดูเป็น
ของดีมีราคาเกินหน้าโองอ่างดินเผาที่มีคนใส่เรือเอามาขายถึงทำน้ำ
หน้าบ้านบ่อยๆ โองใบนี้เป็นโองเคลือบ ด้านในสีเขียว ตาบอกว่าสีเขียว
ไช้กา ด้านนอกเป็นลายมังกร ที่สำคัญมีฝาปิด ยายใส่ใส่ข้าวสาร
รวมน้ำหนักโองกับข้าวสารข้างในแล้ว คงจะเกินความสามารถที่คุณ
คนเดียวจะยกไหวแน่ๆ

ตรงเชิงบันไดมีโองใบเล็ก ๆ ใส่น้ำไว้ล้างเท้าก่อนขึ้นบ้าน ตาม
ทางเดินไปถนนใหญ่ปากทางเข้าบ้านก็ยังมีอ่างบัวที่ตาเลี้ยงเองกับมือ
นับไปนับมากี่น้ำต้องถึงสิบเจ็ดใบจริง ๆ

เมื่อหมดหน้าฝนก็ต้องล้างโองใส่น้ำต้มเป็นการใหญ่เพื่อปิด
รอไว้รับน้ำฝนปีถัดไป กะทิชอบปีนลงไปเล่นในโอง เนื้อดินข้างในเย็นหน้า
โองใบใหญ่มีเนื้อที่พอให้กะทิตัวเล็ก ๆ ลงไปนั่งได้สบาย เป็นที่ซ่อนตัว
ที่มีแต่กะทิรู้อยู่คนเดียว ตาจึงไม่รู้ว่กะทิได้ยินเสียงของตาพูดกับใคร
คนหนึ่งทางโทรศัพท์ว่

“จะให้รอจนโรงเรียนปิดเทอมก่อนหรือ เรามีเวลามากขนาดนั้น
จริงหรือเปล่า”